

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามได้มาจากผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 31 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงานสอบบัญชี

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงานสอบบัญชี

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ	23	74.20
หุ้นส่วนผู้จัดการ	4	12.90
กรรมการผู้บริหาร	4	12.90
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเจ้าของสำนักงานสอบบัญชี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 74.20 รองลงมาเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและกรรมการผู้บริหาร จำนวน 4 คนเท่ากัน คิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากันร้อยละ 12.90

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	6	19.35
ปริญญาโท	24	77.42
สูงกว่าปริญญาโท	1	3.23
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 77.42 รองลงมามีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35 และมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
31 - 40 ปี	15	48.39
41 - 50 ปี	7	22.58
มากกว่า 50 ปี	9	29.03
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 48.39 รองลงมามีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 29.03 และมีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 22.58

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละรูปแบบการประกอบการ

รูปแบบการประกอบการ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
กิจการเจ้าของคนเดียว	10	32.26
ห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล	11	35.48
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	2	6.45
บริษัทจำกัด	8	25.81
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า สำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ประกอบกิจการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมาประกอบกิจการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.26 ประกอบกิจการในรูปแบบบริษัทจำกัด จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.81 และประกอบกิจการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.45

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละระยะเวลาที่ให้บริการ

ระยะเวลาที่ให้บริการ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
5 - 10 ปี	11	35.48
11 - 15 ปี	6	19.35
มากกว่า 15 ปี	14	45.17
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า สำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45.17 รองลงมามีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปี จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.48 และมีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปี จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.35

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละงานบริการที่ให้แก่ลูกค้า

งานบริการที่ให้แก่ลูกค้า	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
การตรวจสอบงบการเงิน	31	100.00
การสอบทานงบการเงิน	9	29.03
การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวกับอนาคต	4	12.90
การปฏิบัติงานตามวิธีการที่ตกลงร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน	13	41.94
การรวบรวมข้อมูลทางการเงิน	17	54.84
การบริการให้คำปรึกษาทางด้านบัญชี การเงิน กฎหมาย และ ภาษีอากร	24	77.42
อื่นๆ	5	16.13

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 6 พบว่า สำนักงานทุกแห่งให้บริการด้านการตรวจสอบงบการเงิน รองลงมาให้บริการให้คำปรึกษาทางด้านบัญชี การเงิน กฎหมาย และภาษีอากร จำนวน 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 77.42 ให้บริการด้านการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.84 ให้บริการด้านการปฏิบัติงานตามวิธีการที่ตกลงร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.94 ให้บริการด้านการสอบทานงบการเงิน จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 29.03 ให้บริการด้านอื่นๆ ได้แก่ การตรวจสอบสืบสวน การสอบทานข้อมูลเพื่อขอ BOI การออกแบบและวางระบบบัญชี และการจดทะเบียนจัดตั้งและขอใบอนุญาตต่างๆ จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.13 และให้บริการด้านการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวกับอนาคต จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.90

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละจำนวนลูกค้าที่ให้บริการ

จำนวนลูกค้าที่ให้บริการ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1 - 20 ราย	2	6.45
21 - 50 ราย	6	19.35
51 - 100 ราย	8	25.81
มากกว่า 100 ราย	15	48.39
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า สำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีจำนวนลูกค้าที่ให้บริการจำนวนมากกว่า 100 ราย จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 48.39 รองลงมามีจำนวนลูกค้าที่ให้บริการจำนวน 51 - 100 ราย จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.81 มีจำนวนลูกค้าที่ให้บริการจำนวน 21 - 50 ราย จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.35 และมีจำนวนลูกค้าที่ให้บริการจำนวน 1 -20 ราย จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.45

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละจำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสำนักงาน

จำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสำนักงาน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1 คน	20	64.52
2 คน	3	9.68
3 คน	4	12.90
มากกว่า 3 คน	4	12.90
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า สำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีจำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานจำนวน 1 คน จำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.52 รองลงมามีจำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานจำนวน 3 คนและมากกว่า 3 คน จำนวน 4 แห่งเท่ากัน คิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากันร้อยละ 12.90 และมีจำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานจำนวน 2 คน จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.68

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีของสำนักงาน

จำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีของสำนักงาน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1 - 2 คน	7	22.58
3 - 4 คน	10	32.26
5 - 6 คน	3	9.68
มากกว่า 6 คน	11	35.48
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า สำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานจำนวนมากกว่า 6 คน จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมา มีจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานจำนวน 3 - 4 คน จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.26 มีจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานจำนวน 1 - 2 คน จำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.58 และมีจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสำนักงานจำนวน 5 - 6 คน จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.68

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวันบังคับใช้มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 เรื่อง การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง

วันบังคับใช้มาตรฐานฯ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ทราบ	9	29.03
ทราบวันที่มีผลใช้บังคับไม่ถูกต้องเป็น		
• วันที่ 1 มกราคม 2554	1	3.23
• วันที่ 1 มกราคม 2555	2	6.45
• วันที่ 1 มกราคม 2556	3	9.68
ทราบวันที่มีผลใช้บังคับถูกต้อง คือ วันที่ 1 มกราคม 2557	16	51.61
รวม	31	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ทราบว่ามาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2557 จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.61 ไม่ทราบว่า มีผลใช้บังคับเมื่อใด จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.03 และทราบวันที่มีผลใช้บังคับไม่ถูกต้องเป็นวันที่ 1 มกราคม 2556 จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.68 วันที่ 1 มกราคม 2555 จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.45 และวันที่ 1 มกราคม 2554 จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.23

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละแหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบเกี่ยวกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 เรื่อง การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง

แหล่งข้อมูล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ยังไม่ทราบข้อมูล	7	22.58
ทราบจาก		
• การอบรมสัมมนา	6	19.35
• อินเทอร์เน็ต	11	35.48
• เพื่อน	1	3.23
• สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์	19	61.29
• อื่นๆ	1	3.23

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 จากสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.29 รองลงมาทราบจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.48 ยังไม่ทราบ จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.58 ทราบจากการอบรมสัมมนา จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.35 และทราบจากเพื่อนและแหล่งอื่นๆ ได้แก่ วารสารทางบัญชี และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จำนวน 1 รายเท่ากัน คิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากันร้อยละ 3.23

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน	ความรู้ความเข้าใจ			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน	18	58.06	13	41.94
2. ไม่มีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้องอธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพภายในสำนักงานสอบบัญชีให้แก่ลูกค้าของสำนักงานทราบ	10	32.26	21	67.74
3. ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน	24	77.42	7	22.58
รวม	52	55.91	41	44.09

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 55.91) โดยมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องดังนี้

1. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.06 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.94

2. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ไม่มีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้องอธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพภายในสำนักงานสอบบัญชีให้แก่ลูกค้าของสำนักงานทราบ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.74 และมีความรู้ความเข้าใจ

ว่า ไม่มีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้องอธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพภายในสำนักงานสอบบัญชีให้แก่ลูกค้าของสำนักงานทราบ จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.26

3. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.42 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.58

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง	ความรู้ความเข้าใจ			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	30	96.77	1	3.23
2. สำนักงานจะต้องจัดการกับสถานการณ์และความสัมพันธ์ที่ทำให้ขาดความเป็นอิสระให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้มาตรการป้องกันหรือถอนตัวออกจากงานนั้น	0	0.00	31	100.00
3. ไม่มีข้อกำหนดว่า หากสำนักงานพบการฝ่าฝืนความเป็นอิสระ จะต้องทำหนังสือแจ้งให้ลูกค้าทราบทันที	3	9.68	28	90.32
4. สำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของสำนักงานทุกคนอย่างน้อยปีละครั้ง	18	58.06	13	41.94
5. สำนักงานต้องหมุนเวียนสลับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน ในทุกรอบระยะเวลา 5 ปี	19	61.29	12	38.71
รวม	70	45.16	85	54.84

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 45.16) โดยมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องดังนี้

1. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.77 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.23

2. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีทุกรายไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะต้องจัดการกับสถานการณ์และความสัมพันธ์ที่ทำให้ขาดความเป็นอิสระให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้มาตรการป้องกันหรือถอนตัวออกจากงานนั้น

3. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ไม่มีข้อกำหนดว่า หากสำนักงานพบการฝ่าฝืนความเป็นอิสระ จะต้องทำหนังสือแจ้งให้ลูกค้าทราบทันที จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.32 และมีความรู้ความเข้าใจว่า ไม่มีข้อกำหนดว่า หากสำนักงานพบการฝ่าฝืนความเป็นอิสระ จะต้องทำหนังสือแจ้งให้ลูกค้าทราบทันที จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.68

4. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของสำนักงานทุกคน อย่างน้อยปีละครั้ง จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.06 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของสำนักงานทุกคน อย่างน้อยปีละครั้ง จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.94

5. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน ในทุกรอบระยะเวลา 5 ปี จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.29 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน ในทุกรอบระยะเวลา 5 ปี จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.71

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ	ความรู้ความเข้าใจ			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สำนักงานจะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานต่างๆ เมื่อมีความรู้ความสามารถ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณได้ รวมถึงได้พิจารณาแล้วว่าลูกค้ามีความซื่อสัตย์สุจริต	3	9.68	28	90.32
2. สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี	29	93.55	2	6.45
3. หากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที	21	67.74	10	32.26
4. สำนักงานจะต้องพิจารณาถอนตัวออกจากงานและยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า หากภายหลังสำนักงานได้รับข้อมูลที่หากได้รับก่อนหน้านี้อาจทำให้ต้องปฏิเสธการรับงาน	6	19.35	25	80.65
รวม	59	47.58	65	52.42

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 47.58) โดยมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องดังนี้

1. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานต่างๆ เมื่อมีความรู้ความสามารถ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณได้ รวมถึงได้พิจารณาแล้วว่าลูกค้ามีความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.32 และมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานต่างๆ เมื่อมีความรู้ความสามารถ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณได้ รวมถึงได้พิจารณาแล้วว่าลูกค้ามีความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.68

2. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.55 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.45

3. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า หากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.74 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า หากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.26

4. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะต้องพิจารณาถอนตัวออกจากงานและยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า หากภายหลังสำนักงานได้รับข้อมูลที่หากได้รับก่อนหน้านี้อาจทำให้ต้องปฏิเสธการรับงาน จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.65 และมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะต้องพิจารณาถอนตัวออกจากงานและยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า หากภายหลังสำนักงานได้รับข้อมูลที่หากได้รับก่อนหน้านี้อาจทำให้ต้องปฏิเสธการรับงาน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.35

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม	29	93.55	2	6.45
2. สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน	28	90.32	3	9.68
3. ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน	19	61.29	12	38.71
4. สำนักงานต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง	19	61.29	12	38.71
5. สำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน	28	90.32	3	9.68
6. สำนักงานต้องมอบหมายงานแต่ละงานให้แก่ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีทักษะความรู้ที่จำเป็นและมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นได้	14	45.16	17	54.84
รวม	137	73.66	49	26.34

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 73.66) โดยมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องดังนี้

1. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.55 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.45

2. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.32 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.68

3. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.29 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.71

4. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.29 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.71

5. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.32 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.68

6. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมอบหมายงานแต่ละงานให้แก่ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีทักษะความรู้ที่จำเป็นและมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นได้ จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.84 และมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมอบหมายงานแต่ละงานให้แก่ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีทักษะความรู้ที่จำเป็นและมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นได้ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.16

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ความรู้ความเข้าใจ			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน	31	100.00	0	0.00
2. ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานมากกว่าสามารถสอบทานงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานน้อยกว่าตนได้	19	61.29	12	38.71
3. เมื่อพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงาน สำนักงานต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกับบุคคลภายในหรือภายนอกสำนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ	6	19.35	25	80.65
4. สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน	26	83.87	5	16.13
5. สำนักงานต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพจะเสร็จสิ้น	14	45.16	17	54.84
6. สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นและร่างรายงานด้วย	27	87.10	4	12.90
7. การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง	29	93.55	2	6.45
8. ในงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานตรวจสอบงานนั้น ประเมินความเป็นอิสระของสำนักงานด้วย	2	6.45	29	93.55
9. สำนักงานต้องมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณสมบัติด้านเทคนิค มีประสบการณ์ และมีอำนาจหน้าที่ที่จำเป็น รวมถึงสามารถให้คำปรึกษาได้ เป็นผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน	17	54.84	14	45.16

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ความรู้ความเข้าใจ			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
10. ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานจะต้องเป็นบุคคลที่ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานในช่วงเวลาที่รับการสอบทาน รวมถึงไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานแต่ละงาน นั้น	12	38.71	19	61.29
11. สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการ ปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพ งานแล้ว	29	93.55	2	6.45
12. เมื่อมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับงานเกิดขึ้น สำนักงานจะต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าจะได้ แก้ไขปัญหาดังกล่าวหมดไป	23	74.19	8	25.81
13. สำนักงานต้องรวบรวมแฟ้มงานชิ้นสุดท้ายให้เสร็จ สมบูรณ์ภายในเวลาที่ทันท่วงทีหลังจากที่รายงานเสร็จ สิ้นแล้ว	5	16.13	26	83.87
14. สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการดัดแปลง แก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสาร หลักฐานของงาน	28	90.32	3	9.68
15. กรรมสิทธิ์ในเอกสารหลักฐานของงานเป็นกรรมสิทธิ์ ของสำนักงาน โดยในบางครั้งอาจให้เอกสารหลักฐาน ของงานหรือเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเอกสารหลักฐาน ของงานแก่ลูกค้าได้	17	54.84	14	45.16
รวม	285	61.29	180	38.71

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 61.29) โดยมีความรู้ความเข้าใจแต่ละเรื่องดังนี้

1. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน
2. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานมากกว่าสามารถสอบทานงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานน้อยกว่าตนได้ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.29 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานมากกว่าสามารถสอบทานงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานน้อยกว่าตนได้ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.71
3. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า เมื่อพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงาน สำนักงานต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกับบุคคลภายในหรือภายนอกสำนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.65 และมีความรู้ความเข้าใจว่า เมื่อพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงาน สำนักงานต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกับบุคคลภายในหรือภายนอกสำนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.35
4. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.87 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.13
5. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพจะเสร็จสิ้น จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.84 และมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพจะเสร็จสิ้น จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.16
6. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นและร่างรายงานด้วย จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.10 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นและร่างรายงานด้วย จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.90

7. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.55 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.45

8. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ในงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานตรวจสอบงานนั้น ประเมินความเป็นอิสระของสำนักงานด้วย จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.55 และมีความรู้ความเข้าใจว่า ในงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานตรวจสอบงานนั้น ประเมินความเป็นอิสระของสำนักงานด้วย จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.45

9. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณสมบัติด้านเทคนิค มีประสบการณ์ และมีอำนาจหน้าที่ที่จำเป็น รวมถึงสามารถให้คำปรึกษาได้ เป็นผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.84 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณสมบัติด้านเทคนิค มีประสบการณ์ และมีอำนาจหน้าที่ที่จำเป็น รวมถึงสามารถให้คำปรึกษาได้ เป็นผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.16

10. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานในช่วงเวลาที่รับการสอบทาน รวมทั้งไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานแต่ละงานนั้น จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.29 และมีความรู้ความเข้าใจว่า ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานในช่วงเวลาที่รับการสอบทาน รวมทั้งไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานแต่ละงานนั้น จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.71

11. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.55 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.45

12. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า เมื่อมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับงานเกิดขึ้น สำนักงานจะต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวหมดไป จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.19 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า เมื่อมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับงานเกิดขึ้น สำนักงานจะต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวหมดไป จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.81

13. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องรวบรวมเพิ่มงานขั้นสุดท้ายให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่ทันท่วงทีหลังจากที่รายงานเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.87 และมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องรวบรวมเพิ่มงานขั้นสุดท้ายให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่ทันท่วงทีหลังจากที่รายงานเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.13

14. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการคัดแปลงแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสารหลักฐานของงาน จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.32 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการคัดแปลงแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสารหลักฐานของงาน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.68

15. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า กรรมสิทธิ์ในเอกสารหลักฐานของงานเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน โดยในบางครั้งอาจให้เอกสารหลักฐานของงานหรือเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเอกสารหลักฐานของงานแก่ลูกค้าได้ จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.84 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า กรรมสิทธิ์ในเอกสารหลักฐานของงานเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน โดยในบางครั้งอาจให้เอกสารหลักฐานของงานหรือเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเอกสารหลักฐานของงานแก่ลูกค้าได้ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.16

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผล	ความรู้ความเข้าใจ			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สำนักงานต้องมีการตรวจทานงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งงานของงานทั้งหมดที่ผู้สอบบัญชีแต่ละคนรับผิดชอบ ในทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้	5	16.13	26	83.87
2. สำนักงานสามารถมอบหมายให้หุ้นส่วนผู้จัดการคนใดคนหนึ่งของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการติดตามผล	17	54.84	14	45.16
3. ในการตรวจทานงานแต่ละงานนั้น จะต้องเลือกงานที่จะทำการตรวจทานโดยไม่มีทางเลือกล่วงหน้าไปยังผู้ปฏิบัติงานที่ได้ตรวจสอบงานนั้น	6	19.35	25	80.65
4. สำนักงานต้องแจ้งผลจากการติดตามผลระบบการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานให้ผู้สอบบัญชีและบุคคลอื่นในสำนักงาน รวมถึงผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานทราบ อย่างน้อยปีละครั้ง	3	9.68	28	90.32
5. สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน	24	77.42	7	22.58
รวม	55	35.48	100	64.52

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 35.48) โดยมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องดังนี้

1. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมีการตรวจทานงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งงานของงานทั้งหมดที่ผู้สอบบัญชีแต่ละคนรับผิดชอบ ในทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.87 และมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องมีการตรวจทานงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งงานของงาน

ทั้งหมดที่ผู้สอบบัญชีแต่ละคนรับผิดชอบ ในทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.13

2. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานสามารถมอบหมายให้หุ้นส่วนผู้จัดการคนใดคนหนึ่งของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการการติดตามผล จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.84 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานสามารถมอบหมายให้หุ้นส่วนผู้จัดการคนใดคนหนึ่งของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการการติดตามผล จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.16

3. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า ในการตรวจทานงานแต่ละงานนั้น จะต้องเลือกงานที่จะทำการตรวจทาน โดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าไปยังผู้ปฏิบัติงานที่ได้ตรวจสอบงานนั้น จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.65 และมีความรู้ความเข้าใจว่า ในการตรวจทานงานแต่ละงานนั้น จะต้องเลือกงานที่จะทำการตรวจทาน โดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าไปยังผู้ปฏิบัติงานที่ได้ตรวจสอบงานนั้น จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.35

4. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องแจ้งผลจากการติดตามผลระบบการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานให้ผู้สอบบัญชีและบุคคลอื่นในสำนักงาน รวมถึงผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานทราบ อย่างน้อยปีละครั้ง จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.32 และมีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องแจ้งผลจากการติดตามผลระบบการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานให้ผู้สอบบัญชีและบุคคลอื่นในสำนักงาน รวมถึงผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานทราบ อย่างน้อยปีละครั้ง จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.68

5. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.42 และไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.58

ตารางที่ 18 แสดงผลรวมจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ		ระดับความรู้ความเข้าใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน	จำนวน	4	0	15	0	12
	ร้อยละ	12.90	0.00	48.39	0.00	38.71
2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	2	0	12	0	17
	ร้อยละ	6.45	0.00	38.71	0.00	54.84
3. การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ	จำนวน	0	6	0	17	8
	ร้อยละ	0.00	19.35	0.00	54.84	25.81
4. ทรัพยากรบุคคล	จำนวน	16	0	8	6	1
	ร้อยละ	51.61	0.00	25.81	19.35	3.23
5. การปฏิบัติงาน	จำนวน	3	5	12	6	5
	ร้อยละ	9.68	16.13	38.71	19.35	16.13
6. การติดตามผล	จำนวน	1	0	6	0	24
	ร้อยละ	3.23	0.00	19.35	0.00	77.42

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพในแต่ละองค์ประกอบดังนี้

1. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 48.39
2. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 54.84
3. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะอยู่ในระดับน้อย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 54.84
4. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 51.61
5. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71

6. ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 77.42

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	4 66.67	2 33.33	14 58.33	10 41.67	0 0.00	1 100.00
2. ไม่มีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้องอธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพภายในสำนักงานสอบบัญชีให้แก่ลูกค้าของสำนักงานทราบ	จำนวน ร้อยละ	2 33.33	4 66.67	8 33.33	16 66.67	0 0.00	1 100.00
3. ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	4 66.67	2 33.33	20 83.33	4 16.67	0 0.00	1 100.00
รวม	จำนวน ร้อยละ	10 55.56	8 44.44	42 58.33	30 41.67	0 0.00	3 100.00

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานมากที่สุด (ร้อยละ 58.33) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 55.56) และผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาโท ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องว่า ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน และผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน (ร้อยละ 66.67)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน (ร้อยละ 83.33)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานทั้ง 3 เรื่อง

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	23 95.83	1 4.17	1 100.00	0 0.00
2. สำนักงานจะต้องจัดการกับสถานการณ์และความสัมพันธ์ที่ทำให้ขาดความเป็นอิสระให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้มาตรการป้องกันหรือถอนตัวออกจากงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	6 100.00	0 0.00	24 100.00	0 0.00	1 100.00
3. ไม่มีข้อกำหนดว่า หากสำนักงานพบการฝ่าฝืนความเป็นอิสระ จะต้องทำหนังสือแจ้งให้ลูกค้านำทราบทันที	จำนวน ร้อยละ	1 16.67	5 83.33	2 8.33	22 91.67	0 0.00	1 100.00
4. สำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของสำนักงานทุกคน อย่างน้อยปีละครั้ง	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	15 62.50	9 37.50	0 0.00	1 100.00
5. สำนักงานต้องหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน ในกรอบระยะเวลา 5 ปี	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	15 62.50	9 37.50	1 100.00	0 0.00
รวม	จำนวน ร้อยละ	13 43.33	17 56.67	55 45.83	65 54.17	2 40.00	3 60.00

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องมากที่สุด (ร้อยละ 45.83) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาโท (ร้อยละ 43.33 และร้อยละ 40.00 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด (ร้อยละ 95.83)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโทมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 2 เรื่องว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และสำนักงานต้องหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน ในทุกรอบระยะเวลา 5 ปี

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานจะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานต่างๆ เมื่อมีความรู้ความสามารถ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณได้ รวมถึงได้พิจารณาแล้วว่าลูกค้ามีความซื่อสัตย์สุจริต	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	6 100.00	3 12.50	21 87.50	0 0.00	1 100.00
2. สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	22 91.67	2 8.33	1 100.00	0 0.00
3. หากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที	จำนวน ร้อยละ	4 66.67	2 33.33	16 66.67	8 33.33	1 100.00	0 0.00

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่ง
ความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่ง ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
4. สำนักงานจะต้องพิจารณาถอนตัวออกจากงาน และยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า หากภายหลัง สำนักงาน ได้รับข้อมูลที่หากได้รับก่อนหน้านี้ อาจทำให้ต้องปฏิเสธการรับงาน	จำนวน	1	5	5	19	0	1
	ร้อยละ	16.67	83.33	20.83	79.17	0.00	100.00
รวม	จำนวน	11	13	46	50	2	2
	ร้อยละ	45.83	54.17	47.92	52.08	50.00	50.00

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะมากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทและปริญญาตรี (ร้อยละ 47.92 และร้อยละ 45.83 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี (ร้อยละ 91.67)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 2 เรื่องว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี และหากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลจำแนกตามวุฒิ
การศึกษาสูงสุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	22 91.67	2 8.33	1 100.00	0 0.00
2. สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	21 87.50	3 12.50	1 100.00	0 0.00
3. ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	5 83.33	1 16.67	13 54.17	11 45.83	1 100.00	0 0.00
4. สำนักงานต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	16 66.67	8 33.33	0 0.00	1 100.00
5. สำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีความเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	22 91.67	2 8.33	0 0.00	1 100.00
6. สำนักงานต้องมอบหมายงานแต่ละงานให้แก่ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีทักษะความรู้ที่จำเป็นและมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นได้	จำนวน ร้อยละ	4 66.67	2 33.33	10 41.67	14 58.33	0 0.00	1 100.00
รวม	จำนวน ร้อยละ	30 83.33	6 16.67	104 72.22	40 27.78	3 50.00	3 50.00

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลมากที่สุด (ร้อยละ 83.33) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทและสูงกว่าปริญญาโท (ร้อยละ 72.22 และร้อยละ 50.00 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีทุกราย มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 3 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน และสำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีความเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 2 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วย

ผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม และสำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน (ร้อยละ 91.67)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 3 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน และผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	24 100.00	0 0.00	1 100.00	0 0.00
2. ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานมากกว่าสามารถสอบทานงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุน้อยกว่าตนได้	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	16 66.67	8 33.33	0 0.00	1 100.00
3. เมื่อพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงาน สำนักงานต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกับบุคคลภายในหรือภายนอกสำนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ	จำนวน ร้อยละ	1 16.67	5 83.33	4 16.67	20 83.33	1 100.00	0 0.00
4. สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน	จำนวน ร้อยละ	5 83.33	1 16.67	20 83.33	4 16.67	1 100.00	0 0.00
5. สำนักงานต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพจะเสร็จสิ้น	จำนวน ร้อยละ	2 33.33	4 66.67	12 50.00	12 50.00	0 0.00	1 100.00
6. สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นและร่างรายงานด้วย	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	21 87.50	3 12.50	0 0.00	1 100.00
7. การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง	จำนวน ร้อยละ	5 83.33	1 16.67	24 100.00	0 0.00	0 0.00	1 100.00

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจำแนกตามวุฒิ
การศึกษาสูงสุด (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
8. ในงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานตรวจสอบงานนั้นประเมินความเป็นอิสระของสำนักงานด้วย	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	6 100.00	2 8.33	22 91.67	0 0.00	1 100.00
9. สำนักงานต้องมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณสมบัติด้านเทคนิค มีประสบการณ์ และมีอำนาจหน้าที่ที่จำเป็น รวมถึงสามารถให้คำปรึกษาได้ เป็นผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน	จำนวน ร้อยละ	4 66.67	2 33.33	13 54.17	11 45.83	0 0.00	1 100.00
10. ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานในช่วงเวลาที่รับการสอบทาน รวมถึงไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานแต่ละงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	2 33.33	4 66.67	10 41.67	14 58.33	0 0.00	1 100.00
11. สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว	จำนวน ร้อยละ	6 100.00	0 0.00	22 91.67	2 8.33	1 100.00	0 0.00
12. เมื่อมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับงานเกิดขึ้น สำนักงานจะต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวหมดไป	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	19 79.17	5 20.83	1 100.00	0 0.00
13. สำนักงานต้องรวบรวมแฟ้มงานชิ้นสุดท้ายให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่ทันช่วงที่หลังจากที่รายงานเสร็จสิ้นแล้ว	จำนวน ร้อยละ	2 33.33	4 66.67	3 12.50	21 87.50	0 0.00	1 100.00
14. สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการคัดแปลงแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสารหลักฐานของงาน	จำนวน ร้อยละ	4 66.67	2 33.33	23 95.83	1 4.17	1 100.00	0 0.00
15. ธรรมเนียมในเอกสารหลักฐานของงานเป็นธรรมเนียมของสำนักงาน โดยในบางครั้งอาจให้เอกสารหลักฐานของงานหรือเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเอกสารหลักฐานของงานแก่ลูกค้าได้	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	13 54.17	11 45.83	1 100.00	0 0.00
รวม	จำนวน ร้อยละ	52 57.78	38 42.22	226 62.78	134 37.22	7 46.67	8 53.33

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากที่สุด (ร้อยละ 62.78) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาโท (ร้อยละ 57.78 และร้อยละ 46.67 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 3 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่น และร่างรายงานด้วย และสำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโททุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 2 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน และการสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 7 เรื่องว่า

1. สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน
 2. เมื่อพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงาน สำนักงานต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกับบุคคลภายในหรือภายนอกสำนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ
 3. สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน
 4. สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว
 5. เมื่อมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับงานเกิดขึ้น สำนักงานจะต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวหมดไป
 6. สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการตัดแปลงแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสารหลักฐานของงาน
- และ

7. กรรมสิทธิ์ในเอกสารหลักฐานของงานเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน โดยในบางครั้งอาจให้เอกสารหลักฐานของงานหรือเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเอกสารหลักฐานของงานแก่ลูกค้านี้

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผล		วุฒิการศึกษาสูงสุด					
		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องมีการตรวจทานงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งงานของงานทั้งหมดที่ผู้สอบบัญชีแต่ละคนรับผิดชอบ ในทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้	จำนวน ร้อยละ	2 33.33	4 66.67	3 12.50	21 87.50	0 0.00	1 100.00
2. สำนักงานสามารถมอบหมายให้หุ้นส่วนผู้จัดการคนใดคนหนึ่งของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการการติดตามผล	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	14 58.33	10 41.67	0 0.00	1 100.00
3. ในการตรวจทานงานแต่ละงานนั้น จะต้องเลือกงานที่จะทำการตรวจทานโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าไปยังผู้ปฏิบัติงานที่ได้ตรวจสอบงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	3 50.00	3 50.00	3 12.50	21 87.50	0 0.00	1 100.00
4. สำนักงานต้องแจ้งผลจากการติดตามผลระบบการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานให้ผู้สอบบัญชีและบุคคลอื่นในสำนักงาน รวมถึงผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานทราบอย่างน้อยปีละครั้ง	จำนวน ร้อยละ	2 33.33	4 66.67	1 4.17	23 95.83	0 0.00	1 100.00
5. สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	4 66.67	2 33.33	20 83.33	4 16.67	0 0.00	1 100.00
รวม	จำนวน ร้อยละ	14 46.67	16 53.33	41 34.17	79 65.83	0 0.00	5 100.00

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลมากที่สุด (ร้อยละ 46.67) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 34.17) และผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาโทไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผล โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำ การสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทาง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 66.67)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำ การสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทาง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 83.33)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาโท ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลทั้ง 5 เรื่อง

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อ คุณภาพภายในสำนักงานจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำ ต่อคุณภาพภายในสำนักงาน		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของ สำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการ ดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุม คุณภาพของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	5 50.00	5 50.00	5 45.45	6 54.55	1 50.00	1 50.00	7 87.50	1 12.50
2. ไม่มีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้อง อธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพ ภายในสำนักงานสอบบัญชีให้แก่ลูกค้า ของสำนักงานทราบ	จำนวน ร้อยละ	1 10.00	9 90.00	4 36.36	7 63.64	2 100.00	0 0.00	3 37.50	5 62.50
3. ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการ ควบคุมคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญในการ พิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อน ตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่ บุคลากรทุกคนของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	7 70.00	3 30.00	9 81.82	2 18.18	1 50.00	1 50.00	7 87.50	1 12.50
รวม	จำนวน ร้อยละ	13 43.33	17 56.67	18 54.55	15 45.45	4 66.67	2 33.33	17 70.83	7 29.17

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบ บริษัทจำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานมากที่สุด (ร้อยละ 70.83) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล และกิจการเจ้าของคนเดียว (ร้อยละ 66.67 ร้อยละ 54.55 และร้อยละ 43.33 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพ เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน (ร้อยละ 70.00)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน (ร้อยละ 81.82)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัดทุกราย มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า ไม่มีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้องอธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพภายในสำนักงานสอบบัญชีให้แก่ลูกค้าของสำนักงานทราบ

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัดส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจใน 2 เรื่องว่า ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน และผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	จำนวน ร้อยละ	10 100.00	0 0.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	8 100.00	0 0.00
2. สำนักงานต้องจัดการกับสถานการณ์และความสัมพันธ์ที่ทำให้ขาดความเป็นอิสระให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้มาตรการป้องกันหรือถอนตัวออกจากรายงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	10 100.00	0 0.00	11 100.00	0 0.00	2 100.00	0 0.00	8 100.00
3. ไม่มีข้อกำหนดว่า หากสำนักงานพบการฝ่าฝืนความเป็นอิสระ จะต้องทำหนังสือแจ้งให้ลูกค้าทราบทันที	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	10 100.00	1 9.09	10 90.91	0 0.00	2 100.00	2 25.00	6 75.00

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
4. สำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของสำนักงานทุกคน อย่างน้อยปีละครั้ง	จำนวน ร้อยละ	5 50.00	5 50.00	4 36.36	7 63.64	1 50.00	1 50.00	8 100.00	0 0.00
5. สำนักงานต้องหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงานในทุกรอบระยะเวลา 5 ปี	จำนวน ร้อยละ	7 70.00	3 30.00	6 54.55	5 45.45	0 0.00	2 100.00	6 75.00	2 25.00
รวม	จำนวน ร้อยละ	22 44.00	28 56.00	21 38.18	34 61.82	3 30.00	7 70.00	24 60.00	16 40.00

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องมากที่สุด (ร้อยละ 60.00) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล และห้างหุ้นส่วนจำกัด (ร้อยละ 44.00 ร้อยละ 38.18 และร้อยละ 30.00 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวทุกรายมีความรู้ความเข้าใจว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด (ร้อยละ 90.91)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัดทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัดทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 2 เรื่องว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตาม

อย่างเคร่งครัด และสำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของสำนักงานทุกคน อย่างน้อยปีละครั้ง

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานจะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานต่างๆ เมื่อมีความรู้ความสามารถ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณได้ รวมถึงได้พิจารณาแล้วว่าลูกค้ามีความซื่อสัตย์สุจริต	จำนวน ร้อยละ	1 10.00	9 90.00	0 0.00	11 100.00	1 50.00	1 50.00	1 12.50	7 87.50
2. สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี	จำนวน ร้อยละ	10 100.00	0 0.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	7 87.50	1 12.50
3. หากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	5 45.45	6 54.55	2 100.00	0 0.00	5 62.50	3 37.50
4. สำนักงานจะต้องพิจารณาถอนตัวออกจากงานและยุติความสัมพันธ์กับลูกค้าหากภายหลังสำนักงานได้รับข้อมูลที่หากได้รับก่อนหน้านี้อาจทำให้ต้องปฏิเสธการรับงาน	จำนวน ร้อยละ	4 40.00	6 60.00	1 9.09	10 90.91	0 0.00	2 100.00	1 12.50	7 87.50
รวม	จำนวน ร้อยละ	24 60.00	16 40.00	16 36.36	28 63.64	5 62.50	3 37.50	14 43.75	18 56.25

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะมากที่สุด (ร้อยละ 62.50) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว บริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล (ร้อยละ 60.00 ร้อยละ 43.75 และร้อยละ 36.36 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิม

ต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี (ร้อยละ 90.91)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัดทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี และหากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัดส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี (ร้อยละ 87.50)

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	8 100.00	0 0.00
2. สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	7 87.50	1 12.50
3. ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	7 70.00	3 30.00	7 63.64	4 36.36	2 100.00	0 0.00	3 37.50	5 62.50
4. สำนักงานต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง	จำนวน ร้อยละ	8 80.00	2 20.00	2 18.18	9 81.82	2 100.00	0 0.00	7 87.50	1 12.50

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
5. สำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้ มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานใน ความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย จากสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	7 87.50	1 12.50
6. สำนักงานต้องมอบหมายงานแต่ละงาน ให้แก่ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่ มีทักษะความรู้ที่จำเป็นและมีความสามารถ ที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นได้	จำนวน ร้อยละ	5 50.00	5 50.00	4 36.36	7 63.64	0 0.00	2 100.00	5 62.50	3 37.50
รวม	จำนวน ร้อยละ	47 78.33	13 21.67	43 65.15	23 34.85	10 83.33	2 16.67	37 77.08	11 22.92

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลมากที่สุด (ร้อยละ 83.33) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว บริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล (ร้อยละ 78.33 ร้อยละ 77.08 และร้อยละ 65.15 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 3 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน และสำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้ มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน (ร้อยละ 90.00)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 3 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน และสำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้ มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน (ร้อยละ 90.91)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัดทุกราย มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 5 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน สำนักงานต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง และสำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัดทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน	จำนวน ร้อยละ	10 100.00	0 0.00	11 100.00	0 0.00	2 100.00	0 0.00	8 100.00	0 0.00
2. ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่าสามารถสอบทานงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุน้อยกว่าคนได้	จำนวน ร้อยละ	5 50.00	5 50.00	6 54.55	5 45.45	2 100.00	0 0.00	6 75.00	2 25.00
3. เมื่อพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงาน สำนักงานต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกับบุคคลภายในหรือภายนอกสำนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ	จำนวน ร้อยละ	3 30.00	7 70.00	0 0.00	11 100.00	0 0.00	2 100.00	3 37.50	5 62.50
4. สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	9 81.82	2 18.18	2 100.00	0 0.00	6 75.00	2 25.00
5. สำนักงานต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพจะเสร็จสิ้น	จำนวน ร้อยละ	3 30.00	7 70.00	6 54.55	5 45.45	0 0.00	2 100.00	5 62.50	3 37.50
6. สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นและว่างรายงานด้วย	จำนวน ร้อยละ	8 80.00	2 20.00	9 81.82	2 18.18	2 100.00	0 0.00	8 100.00	0 0.00

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจำแนกตามรูปแบบการประกอบการ (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน		รูปแบบการประกอบการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
7. การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ที่มีต่องานนั้นลดลง	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	8 100.00	0 0.00
8. ในงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัท จดทะเบียน สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชี และผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงาน ตรวจสอบงานนั้น ประเมินความเป็น อิสระของสำนักงานด้วย	จำนวน ร้อยละ	1 10.00	9 90.00	0 0.00	11 100.00	0 0.00	2 100.00	1 12.50	7 87.50
9. สำนักงานต้องมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มี คุณสมบัติด้านเทคนิค มีประสบการณ์ และมีอำนาจหน้าที่ที่จำเป็น รวมถึง สามารถให้คำปรึกษาได้ เป็นผู้สอบทาน การควบคุมคุณภาพงาน	จำนวน ร้อยละ	4 40.00	6 60.00	6 54.55	5 45.45	1 50.00	1 50.00	6 75.00	2 25.00
10. ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานจะต้อง เป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานใน ช่วงเวลาที่รับการสอบทาน รวมถึงไม่มี ส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานแต่ละงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	4 40.00	6 60.00	2 18.18	9 81.82	1 50.00	1 50.00	5 62.50	3 37.50
11. สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่ แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายใน การสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	8 100.00	0 0.00
12. เมื่อมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับ งานเกิดขึ้น สำนักงานจะต้องไม่ลงวันที่ ในรายงานจนกว่าจะแก้ไขปัญหาคง กล่าวหาคำไป	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	7 63.64	4 36.36	1 50.00	1 50.00	6 75.00	2 25.00
13. สำนักงานต้องรวบรวมเพิ่มงานขึ้น สุดท้ายให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่ ทันช่วงที่หลังจากที่รายงานเสร็จสิ้นแล้ว	จำนวน ร้อยละ	1 10.00	9 90.00	1 9.09	10 90.91	1 50.00	1 50.00	2 25.00	6 75.00
14. สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสาร หลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจ พบ และหลีกเลี่ยงการคัดแปลงแก้ไขโดย ไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของ เอกสารหลักฐานของงาน	จำนวน ร้อยละ	9 90.00	1 10.00	10 90.91	1 9.09	2 100.00	0 0.00	7 87.50	1 12.50
15. ธรรมเนียมปฏิบัติในเอกสารหลักฐานของงาน เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน โดยใน บางครั้งอาจให้เอกสารหลักฐานของงาน หรือเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเอกสาร หลักฐานของงานแก่ลูกค้าได้	จำนวน ร้อยละ	5 50.00	5 50.00	4 36.36	7 63.64	1 50.00	1 50.00	7 87.50	1 12.50
รวม	จำนวน ร้อยละ	89 59.33	61 40.67	91 55.15	74 44.85	19 63.33	11 36.67	86 71.67	34 28.33

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากที่สุด (ร้อยละ 71.67) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด กิจการเจ้าของคนเดียว และห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล (ร้อยละ 63.33 ร้อยละ 59.33 และร้อยละ 55.15 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคลทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัดทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดใน 7 เรื่องว่า

1. สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน
2. ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานมากกว่าสามารถสอบทานงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานน้อยกว่าตนได้
3. สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน
4. สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นและร่างรายงานด้วย
5. การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง
6. สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว และ
7. สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการตัดแปลงแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสารหลักฐานของงาน

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัดทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 4 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางใน

การปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่น และร่างรายงานด้วย การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง และสำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลจำแนกตามรูปแบบการประกอบกิจการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผล		รูปแบบการประกอบกิจการ							
		เจ้าของคนเดียว		หสม./คณะบุคคล		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัทจำกัด	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องมีการตรวจทานงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งงานของงานทั้งหมดที่ผู้สอบบัญชีแต่ละคนรับผิดชอบในทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้	จำนวน ร้อยละ	1 10.00	9 90.00	2 18.18	9 81.82	1 50.00	1 50.00	1 12.50	7 87.50
2. สำนักงานสามารถมอบหมายให้หุ้นส่วนผู้จัดการคนใดคนหนึ่งของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการติดตามผล	จำนวน ร้อยละ	6 60.00	4 40.00	4 36.36	7 63.64	1 50.00	1 50.00	6 75.00	2 25.00
3. ในการตรวจทานงานแต่ละงานนั้น จะต้องเลือกงานที่จะทำการตรวจทาน โดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าไปยังผู้ปฏิบัติงานที่ได้ตรวจสอบงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	2 20.00	8 80.00	2 18.18	9 81.82	0 0.00	2 100.00	2 25.00	6 75.00
4. สำนักงานต้องแจ้งผลจากการติดตามผลระบบการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานให้ผู้สอบบัญชีและบุคคลอื่นในสำนักงาน รวมถึงผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานทราบอย่างน้อยปีละครั้ง	จำนวน ร้อยละ	1 10.00	9 90.00	1 9.09	10 90.91	0 0.00	2 100.00	1 12.50	7 87.50
5. สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอบนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	7 70.00	3 30.00	9 81.82	2 18.18	1 50.00	1 50.00	7 87.50	1 12.50
รวม	จำนวน ร้อยละ	17 34.00	33 66.00	18 32.73	37 67.27	3 30.00	7 70.00	17 42.50	23 57.50

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลมากที่สุด (ร้อยละ 42.50) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคล และห้างหุ้นส่วนจำกัด (ร้อยละ 34.00 ร้อยละ 32.73 และร้อยละ 30.00 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 70.00)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญ/คณะบุคคลส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 81.82)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัดส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดใน 3 เรื่องว่า สำนักงานต้องมีการตรวจทานงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งงานของงานทั้งหมดที่ผู้สอบบัญชีแต่ละคนรับผิดชอบ ในทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ สำนักงานสามารถมอบหมายให้หุ้นส่วนผู้จัดการคนใดคนหนึ่งของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการการติดตามผล และสำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 50.00)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่ประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัดส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 87.50)

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานจำแนกตามระยะเวลาที่ให้บริการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	5 45.45	6 54.55	4 66.67	2 33.33	9 64.29	5 35.71
2. ไม่มีข้อกำหนดให้ผู้สอบบัญชีจะต้องอธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพภายในสำนักงาน สอบบัญชีให้แก่ลูกค้าของสำนักงานทราบ	จำนวน ร้อยละ	2 18.18	9 81.82	3 50.00	3 50.00	5 35.71	9 64.29
3. ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	9 81.82	2 18.18	4 66.67	2 33.33	11 78.57	3 21.43
รวม	จำนวน ร้อยละ	16 48.48	17 51.52	11 61.11	7 38.89	25 59.52	17 40.48

จากตารางที่ 31 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงานมากที่สุด (ร้อยละ 61.11) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี และ 5 - 10 ปี (ร้อยละ 59.52 และร้อยละ 48.48 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปีส่วนใหญ่มิมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน (ร้อยละ 81.82)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปีส่วนใหญ่มิมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดใน 2 เรื่องว่า ผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน และผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่บุคลากรทุกคนของสำนักงาน (ร้อยละ 66.67)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปีส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า ผู้บริหารของสำนักงานจะต้องถือเอาการควบคุมคุณภาพเป็น เงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาผลตอบแทน รางวัล การเลื่อนตำแหน่ง และปรับเงินเดือนให้แก่ บุคลากรทุกคนของสำนักงาน (ร้อยละ 78.57)

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่ เกี่ยวข้องจำแนกตามระยะเวลาที่ให้บริการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ ที่เกี่ยวข้อง		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการ อบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ ที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติ ตามอย่างเคร่งครัด	จำนวน ร้อยละ	11 100.00	0 0.00	6 100.00	0 0.00	13 92.86	1 7.14
2. สำนักงานจะต้องจัดการกับสถานการณ์และ ความสัมพันธ์ที่ทำให้ขาดความเป็นอิสระให้อยู่ ในระดับที่ยอมรับได้ โดยให้มาตรการป้องกัน หรือถอนตัวออกจากงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	11 100.00	0 0.00	6 100.00	0 0.00	14 100.00
3. ไม่มีข้อกำหนดว่า หากสำนักงานพบการฝ่าฝืนความ เป็นอิสระ จะต้องทำหนังสือแจ้งให้ลูกค้าทราบทันที	จำนวน ร้อยละ	0 0.00	11 100.00	0 0.00	6 100.00	3 21.43	11 78.57
4. สำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์ อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของ สำนักงานทุกคน อย่างน้อยปีละครั้ง	จำนวน ร้อยละ	6 54.55	5 45.45	6 100.00	0 0.00	6 42.86	8 57.14
5. สำนักงานต้องหมุนเวียนสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีที่ รับผิดชอบงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัท จดทะเบียนทุกงาน ในทุกรอบระยะเวลา 5 ปี	จำนวน ร้อยละ	7 63.64	4 36.36	3 50.00	3 50.00	9 64.29	5 35.71
รวม	จำนวน ร้อยละ	24 43.64	31 56.36	15 50.00	15 50.00	31 44.29	39 55.71

จากตารางที่ 32 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องมากที่สุด (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี และ 5 - 10 ปี (ร้อยละ 44.29 และร้อยละ 43.64 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปีทุกรายมีความรู้ ความเข้าใจว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้าน จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และสำนักงานจะต้องได้รับคำรับรองที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเป็นอิสระจากบุคลากรของสำนักงานทุกคน อย่างน้อยปีละครั้ง

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า บุคลากรทุกคนของสำนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด (ร้อยละ 92.86)

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะจำแนกตามระยะเวลาที่ให้บริการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานจะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานต่างๆ เมื่อมีความรู้ความสามารถ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณได้ รวมถึงได้พิจารณาแล้วว่าลูกค้ามีความซื่อสัตย์สุจริต	จำนวน ร้อยละ	2 18.18	9 81.82	0 0.00	6 100.00	1 7.14	13 92.86
2. สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี	จำนวน ร้อยละ	11 100.00	0 0.00	5 83.33	1 16.67	13 92.86	1 7.14
3. หากการตอบรับงานทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ สำนักงานต้องปฏิเสธที่จะตอบรับงานหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าทันที	จำนวน ร้อยละ	10 90.91	1 9.09	4 66.67	2 33.33	7 50.00	7 50.00
4. สำนักงานจะต้องพิจารณาถอนตัวออกจากงานและยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า หากภายหลังสำนักงานได้รับข้อมูลที่หากได้รับก่อนหน้านี้ อาจทำให้ต้องปฏิเสธการรับงาน	จำนวน ร้อยละ	1 9.09	10 90.91	1 16.67	5 83.33	4 28.57	10 71.43
รวม	จำนวน ร้อยละ	24 54.55	20 45.45	10 41.67	14 58.33	25 44.64	31 55.36

จากตารางที่ 33 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะมากที่สุด (ร้อยละ 54.55) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี และ 11 - 15 ปี (ร้อยละ 44.64 และร้อยละ 41.67 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปี ทุกขามีความรู้ความเข้าใจว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปี ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี (ร้อยละ 83.33)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานจะยังคงดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายเดิมต่อไปได้ หากการรับงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อนไม่มีเรื่องใดที่จะทำให้สำนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี (ร้อยละ 92.86)

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลจำแนกตามระยะเวลาที่ให้บริการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม	จำนวน ร้อยละ	10 90.91	1 9.09	6 100.00	0 0.00	13 92.86	1 7.14
2. สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	11 100.00	0 0.00	5 83.33	1 16.67	12 85.71	2 14.29
3. ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานทั้งหมดในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	6 54.55	5 45.45	4 66.67	2 33.33	9 64.29	5 35.71
4. สำนักงานต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลและบทบาทหน้าที่ของผู้สอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง	จำนวน ร้อยละ	7 63.64	4 36.36	4 66.67	2 33.33	8 57.14	6 42.86

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลจำแนกตาม
ระยะเวลาที่ให้บริการ (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
5. สำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน	จำนวน ร้อยละ	10 90.91	1 9.09	5 83.33	1 16.67	13 92.86	1 7.14
6. สำนักงานต้องมอบหมายงานแต่ละงานให้แก่ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีทักษะความรู้ที่จำเป็นและมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบนั้นได้	จำนวน ร้อยละ	2 18.18	9 81.82	4 66.67	2 33.33	8 57.14	6 42.86
รวม	จำนวน ร้อยละ	46 69.70	20 30.30	28 77.78	8 22.22	63 75.00	21 25.00

จากตารางที่ 34 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลมากที่สุด (ร้อยละ 77.78) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี และ 5 - 10 ปี (ร้อยละ 75.00 และร้อยละ 69.70 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของพนักงานทุกคนในสำนักงาน

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด 2 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดให้มีการฝึกอบรมผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม และสำนักงานต้องติดตามดูแลผู้สอบบัญชีให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน (ร้อยละ 92.86)

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจำแนกตาม
ระยะเวลาที่ให้บริการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน	จำนวน ร้อยละ	11 100.00	0 0.00	6 100.00	0 0.00	14 100.00	0 0.00
2. ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุงานมากกว่าสามารถสอบทานงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่มีอายุน้อยกว่าคนได้	จำนวน ร้อยละ	7 63.64	4 36.36	2 33.33	4 66.67	10 71.43	4 28.57
3. เมื่อพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในระหว่างปฏิบัติงาน สำนักงานต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกับบุคคลภายในหรือภายนอกสำนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ	จำนวน ร้อยละ	3 27.27	8 72.73	1 16.67	5 83.33	2 14.29	12 85.71
4. สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน	จำนวน ร้อยละ	11 100.00	0 0.00	4 66.67	2 33.33	11 78.57	3 21.43
5. สำนักงานต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพจะเสร็จสิ้น	จำนวน ร้อยละ	5 45.45	6 54.55	1 16.67	5 83.33	8 57.14	6 42.86
6. สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นและร่างรายงานด้วย	จำนวน ร้อยละ	9 81.82	2 18.18	6 100.00	0 0.00	12 85.71	2 14.29
7. การสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง	จำนวน ร้อยละ	10 90.91	1 9.09	6 100.00	0 0.00	13 92.86	1 7.14
8. ในงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานตรวจสอบงานนั้นประเมินความเป็นอิสระของสำนักงานด้วย	จำนวน ร้อยละ	1 9.09	10 90.91	1 16.67	5 83.33	0 0.00	14 100.00
9. สำนักงานต้องมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณสมบัติด้านเทคนิค มีประสบการณ์ และมีอำนาจหน้าที่ที่จำเป็น รวมถึงสามารถให้คำปรึกษาได้ เป็นผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน	จำนวน ร้อยละ	3 27.27	8 72.73	3 50.00	3 50.00	11 78.57	3 21.43

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจำแนกตาม
ระยะเวลาที่ให้บริการ (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
10. ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานในช่วงเวลาที่รับการสอบทาน รวมถึงไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงานแต่ละงานนั้น	จำนวน ร้อยละ	5 45.45	6 54.55	2 33.33	4 66.67	5 35.71	9 64.29
11. สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว	จำนวน ร้อยละ	11 100.00	0 0.00	5 83.33	1 16.67	13 92.86	1 7.14
12. เมื่อมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเกี่ยวกับงานเกิดขึ้น สำนักงานจะต้องไม่ลงวันที่ในรายงานจนกว่าจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวหมดไป	จำนวน ร้อยละ	9 81.82	2 18.18	4 66.67	2 33.33	10 71.43	4 28.57
13. สำนักงานต้องรวบรวมแฟ้มงานชิ้นสุดท้ายให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่ทันช่วงที่หลังจากที่รายงานเสร็จสิ้นแล้ว	จำนวน ร้อยละ	1 9.09	10 90.91	1 16.67	5 83.33	3 21.43	11 78.57
14. สำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการคัดแปลงแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสารหลักฐานของงาน	จำนวน ร้อยละ	11 100.00	0 0.00	5 83.33	1 16.67	12 85.71	2 14.29
15. ธรรมเนียมในเอกสารหลักฐานของงานเป็นธรรมเนียมของสำนักงาน โดยในบางครั้งอาจให้เอกสารหลักฐานของงานหรือเนื้อหาที่คัดลอกมาจากเอกสารหลักฐานของงานแก่ลูกค้าได้	จำนวน ร้อยละ	6 54.55	5 45.45	2 33.33	4 66.67	9 64.29	5 35.71
รวม	จำนวน ร้อยละ	103 62.42	62 37.58	49 54.44	41 45.56	133 63.33	77 36.67

จากตารางที่ 35 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากที่สุด (ร้อยละ 63.33) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี (ร้อยละ 62.42 และร้อยละ 54.44 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ใน 4 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน สำนักงานต้องมีการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานสำหรับงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนทุกงาน สำนักงานต้องจัดทำเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายในการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานแล้ว และสำนักงานต้องจำกัดการเข้าถึงเอกสารหลักฐานของงาน เพื่อช่วยป้องกัน ตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการคัดแปลงแก้ไขโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการสูญหายของเอกสารหลักฐานของงาน

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ใน 3 เรื่องว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน สำนักงานต้องกำหนดให้มีการสอบทานการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการสอบทานงบการเงินหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่น และรายงานด้วย และการสอบทานการควบคุมคุณภาพงาน ไม่ได้ทำให้ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่องานนั้นลดลง

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปีทุกรายมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลจําแนกตามระยะเวลาที่ให้บริการ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผล		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สำนักงานต้องมีกรตรวจทานงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วอย่างน้อยหนึ่งงานของงานทั้งหมดที่ผู้สอบบัญชีแต่ละคนรับผิดชอบ ในทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้	จำนวน	1	10	1	5	3	11
	ร้อยละ	9.09	90.91	16.67	83.33	21.43	78.57
2. สำนักงานสามารถมอบหมายให้หุ้นส่วนผู้จัดการคนใดคนหนึ่งของสำนักงาน เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการการติดตามผล	จำนวน	8	3	3	3	6	8
	ร้อยละ	72.73	27.27	50.00	50.00	42.86	57.14
3. ในการตรวจทานงานแต่ละงานนั้น จะต้องเลือกงานที่จะทำการตรวจทานโดยไม่มีกรแจ้งล่วงหน้าไปยังผู้ปฏิบัติงานที่ได้ตรวจสอบงานนั้น	จำนวน	2	9	0	6	4	10
	ร้อยละ	18.18	81.82	0.00	100.00	28.57	71.43

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลจำแนกตาม
ระยะเวลาที่ให้บริการ (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผล		ระยะเวลาที่ให้บริการ					
		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
4. สำนักงานต้องแจ้งผลจากการติดตามผลระบบการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานให้ผู้สอบบัญชีและบุคคลอื่นในสำนักงาน รวมถึงผู้บริหารสูงสุดหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานทราบอย่างน้อยปีละครั้ง	จำนวน	0	11	0	6	3	11
	ร้อยละ	0.00	100.00	0.00	100.00	21.43	78.57
5. สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน	จำนวน	9	2	5	1	10	4
	ร้อยละ	81.82	18.18	83.33	16.67	71.43	28.57
รวม	จำนวน	20	35	9	21	26	44
	ร้อยละ	36.36	63.64	30.00	70.00	37.14	62.86

จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลมากที่สุด (ร้อยละ 37.14) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี (ร้อยละ 36.36 และร้อยละ 30.00 ตามลำดับ) โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดดังนี้

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 5 - 10 ปีส่วนใหญ่มิมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 81.82)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการ 11 - 15 ปีส่วนใหญ่มิมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 83.33)

ผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีที่มีระยะเวลาการให้บริการมากกว่า 15 ปีส่วนใหญ่มิมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดว่า สำนักงานต้องให้ผู้สอบบัญชีที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น เป็นผู้ทำการสืบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน (ร้อยละ 71.43)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการ
ตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการ
เกี่ยวเนื่อง

จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลข้อเสนอแนะโดยใช้ลักษณะคำถามแบบ
ปลายเปิดเพื่อรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาสรุป ซึ่งผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชีในจังหวัด
เชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะว่า เนื้อหาของมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 นี้ ส่วนใหญ่เป็น
ข้อกำหนดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้กับสำนักงานสอบบัญชีที่รับงานตรวจสอบบริษัทขนาดใหญ่
หรือบริษัทจดทะเบียน ซึ่งในบางข้อกำหนดอาจไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ในสำนักงานสอบบัญชี
ขนาดเล็กที่ไม่มีความพร้อมในหลายๆด้าน (จำนวนผู้ประกอบการสำนักงานสอบบัญชี 2 ราย)